

РОЗДІЛ 7

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 340.134:[005.92:004.63](477)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

NORMATIVE-LEGAL SUPPORT OF THE ELECTRONIC GOVERNMENT IN UKRAINE

Дніпров О.С., к.ю.н.,
докторант кафедри адміністративного та інформаційного права
Інститут права та психології
Національного університету «Львівська політехніка»

У статті розглядається розвиток електронного урядування в Україні, який потребує вирішення проблемних питань нормативно-правового забезпечення, що є основою під час його впровадження шляхом створення якісно нових форм організації діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх взаємодії з громадянами та суб'єктами господарювання. Звернуто увагу, що електронне урядування – форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян.

Ключові слова: електронне урядування, нормативно-правове забезпечення, інформація, державне управління, проблеми, держава.

В статье рассматривается развитие электронного управления в Украине, которое требует решения проблемных вопросов нормативно-правового обеспечения, является основой при его внедрении путем создания качественно новых форм организации деятельности органов государственной власти и органов местного самоуправления, их взаимодействия с гражданами и субъектами хозяйствования. Обращено внимание, что электронное управление – форма организации государственного управления, способствующая повышению эффективности, открытости и прозрачности деятельности органов государственной власти и органов местного самоуправления с использованием информационно-телекоммуникационных технологий для формирования нового типа государства, ориентированного на удовлетворение потребностей граждан.

Ключевые слова: электронное управление, нормативно-правовое обеспечение, информация, государственное управление, проблемы, государство.

The article deals with the development of e-governance in Ukraine, which requires the solution of the problem issues of normative and legal support, which is the basis for its implementation by creating qualitatively new forms of organization of the activities of state authorities and local self-government bodies, their interaction with citizens and business entities. Attention is drawn to the fact that e-government is a form of public administration that promotes the efficiency, openness and transparency of the activities of state authorities and local governments using information and telecommunication technologies for formation of a new type of state oriented to meet the needs of citizens.

Key words: e-government, normative-legal support, information, state administration, problems, state.

Протягом останнього десятиліття спостерігається стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та широке застосування їх у державному управлінні, але нерозв'язаною залишається проблема недосконалості нормативно-правової бази, що ускладнює впровадження складників електронного урядування та самого електронного урядування загалом у життєдіяльність суспільства, держави та суб'єктів підприємництва [1, с. 134].

Теоретичні основи розвитку інформаційного суспільства, запровадження електронного уряду та електронної демократії аналізуються в роботах: Д. Белла, М. Бонема, М. Вершиніна, Л. Гросмана, О. Даніліна, В. Дрожжинова, Д. Зейферта, М. Кастельса, С. Кліфта, А. Кошкіна, Б. Кристального, Й. Масуди, П. Норіс, М. Раскладкіної, В. Солодова, Е. Тофлера, Ю. Травкіна, К. Хілла, О. Яковлевої тощо. Досвід впровадження е-демократії та е-урядування в Україні досліджували О.І. Архипська, О.А. Баранов, С.В. Дзюба та ін.

Нормативно-правове забезпечення є однією з передумов створення та належної діяльності електронного уряду. Воно спрямовується на регулювання відносин у сфері інформатизації в частині забезпечення інформаційних потреб суспільства, захисту прав споживачів е-послуг, установлення компетенції, а також координації діяльності державних органів в умовах функціонування е-урядування. Необхід-

ною є низка документів, що встановлюють загальні рамки, стратегії та конкретні стандарти щодо електронного урядування та сфери створення і використання інформаційно-комунікаційних технологій в державному управлінні, між суб'єктами господарювання і громадянами.

Досконала нормативна правова база дасть змогу усунути відставання законодавства в цій сфері від потреб суспільства і характеру громадських відносин, а також створити цілісну правову систему, гармонізовану із загальноновизнаними нормами і принципами міжнародного права [2, с. 93].

Електронне урядування – форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян. Головною складовою частиною електронного урядування є електронний уряд – єдина інфраструктура міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами і суб'єктами господарювання [1, с. 134; 3].

Електронне урядування (е-урядування) – форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню

ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян.

Головною складовою частиною е-урядування є *електронний уряд* (е-уряд) – єдина інфраструктура міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами і суб'єктами господарювання. Упровадження е-урядування передбачає реалізацію комплексного та індивідуалізованого підходу до надання державних послуг користувачам з одночасним їх усуненням від безпосереднього контакту з державними службовцями.

Е-урядування є одним з визначальних факторів та каталізатором адміністративної реформи, трансформаційних перетворень у діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх взаємодії з користувачами та власними структурами.

«E-government» – це електронний уряд або електронне урядування. Відомі дослідники П. Клімушкін та А. Серенко так пояснюють ці категорії. Електронний уряд визначається як система взаємодії органів державної влади з населенням, заснована на широкому використанні сучасних інформаційних технологій (ІТ), у тому числі мережі Інтернет, для підвищення доступності та якості державних послуг, скорочення термінів їх надання, а також ліквідації адміністративного навантаження на громадян і організації, пов'язаного з їх отриманням (зменшення кількості вимушених очних звернень, зниження кількості документів, що надаються, тощо) [4, с. 4].

Електронне урядування є більш широкою категорією, адже, на думку авторів, це форма організації державного управління, за якою відбувається активна взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, суспільством, людиною та громадянином, бізнесом за допомогою інформаційно-комунікативних технологій [4, с. 28].

В.В. Єганов електронне урядування трактує як спосіб організації державної влади за допомогою локальних інформаційних мереж та сегментів глобальної інформаційної мережі, що забезпечує функціонування органів влади в режимі реального часу та робить максимально простим і доступним щоденне спілкування з ними громадян, юридичних осіб, неурядових організацій [5].

Згідно з концепцією Д.В. Дубова, електронне урядування – це комплекс державних інформаційних систем, інформаційно-технологічної інфраструктури їх взаємодії між собою та інфраструктури доступу до них населення, які забезпечують новий рівень відкритості, результативності та ефективності діяльності органів державної влади для найповнішого задоволення прав громадян [6].

Р.А. Коваль зазначає, що е-уряд – це адаптація державного управління до нових вимог суспільного розвитку, яка включає в себе і безпосередньо послуги, які надають органи державної влади та місцевого самоврядування своїм громадянам, й інтерактивну взаємодію між ними, зокрема, завдяки підтримці та впровадженню системи зворотного зв'язку за допомогою сучасних інформаційних і комунікаційних технологій [7].

Під електронним урядуванням В.І. Мишишин розуміє форму організації державного управління, яка, широко застосовуючи новітні інформаційно-комунікаційні технології, забезпечує якісно новий рівень відкритої взаємодії держави та суспільства, надання повного комплексу державних послуг для всіх категорій громадян і суб'єктів господарювання [8].

М.С. Міхровська стверджує, що становлення електронного урядування як невід'ємної частини здійснення державної влади суттєво наблизить Україну до демократичних стандартів публічної адміністрації, сприятиме під-

вищенню прозорості виконавчої влади, покращить ефективність її діяльності, і, як наслідок, сприятиме кращому забезпеченню в Україні прав і свобод людини і громадянина [9].

Метою впровадження е-урядування в Україні є досягнення європейських стандартів якості електронних державних послуг, відкритості та прозорості влади для людини та громадянина, громадських організацій, бізнесу. При цьому йдеться не про тривіальну інформатизацію наявної системи державного управління, а про використання можливостей ІКТ для переходу до держави, орієнтованої на задоволення потреб людини та громадянина, що передбачає:

- підвищення якості та доступності державних послуг, спрощення процедур при скороченні адміністративних витрат;

- поліпшення якості адміністративних та управлінських процесів, забезпечення контролю за результативністю діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з одночасним забезпеченням належного рівня інформаційної безпеки;

- забезпечення відкритості інформації про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, розширення доступу до неї і надання можливості безпосередньої участі людини і громадянина та інститутів громадянського суспільства в процесі підготовки та експертизи проектів рішень, які приймаються на всіх рівнях державного управління [2, с. 87].

Нормативно-правові передумови функціонування електронного урядування передусім базуються на чинному законодавстві у сфері інформаційних відносин і захисту інформації. На цей час сферу електронного урядування та взагалі інфраструктуру ІКТ в Україні регулюють такі основні нормативно-правові акти.

Отже, з метою вивчення процесів становлення й розвитку електронного урядування в Україні вважаємо за доцільне розглянути поетапно, що саме здійснювалось у цій сфері від початку 1990-х рр. і донині. Умовно, враховуючи основні віхи інформатизаційних процесів у державі, весь розглядуваний період можна поділити на такі етапи:

- 1) початок 1990-х рр. – 1998 р. (прийняття інформаційних законів, схвалення Концепції адміністративної реформи в Україні);

- 2) 1998–2007 рр. (прийняття Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки»);

- 3) 2007–2010 рр. (схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні);

- 4) 2011 р. (прийняття Плану заходів щодо реалізації розвитку електронного урядування в Україні) – 2013 р. (схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні, Плану заходів щодо реалізації концепції розвитку електронного урядування в Україні в новій редакції);

- 5) 2014 р. (утворення Державного агентства з питань електронного урядування України) – 2016 р. (схвалення Стратегії реформування державного управління України на 2016–2020 роки);

- 6) 2016 р. – донині.

На сайті Верховної Ради України є нормативно-правові акти щодо інформатизації (з 1993 р.). У лютому 1998 р., як відомо, було прийнято Закон України «Про Національну програму інформатизації» та Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації».

Серед нормативних документів, прийнятих до цієї дати, варто вказати на Указ Президента України «Про державну політику інформатизації України» від 31 травня 1993 р. № 186/93, Указ Президента України «Про утворення Національного агентства з питань інформатизації» від 13 березня 1995 р. № 206/95, Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення діяльності Національного

агентства з питань інформатизації» від 27 травня 1995 р. № 390/95, Указ Президента України «Про Положення про Державний комітет зв'язку України» від 11 грудня 1997 р. № 1352/97, а також Постанову Кабінету Міністрів України «Питання інформатизації» від 31 серпня 1994 р. № 605, Постанову Кабінету Міністрів України «Про Національне агентство з питань інформатизації при Президентові України» від 10 липня 1995 р. № 505.

Отже, в питаннях державної політики інформатизації спостерігається керівна, організуюча роль Президента України. Уряд на виконання вищезазначених указів опікувався реалізацією політики інформатизації [10, с. 123]. У Концепції Національної програми інформатизації словосполучення «електронне урядування» не застосовується, проте з її тексту можна побачити, які конкретні кроки законодавець мав на увазі в сенсі розвитку електронного урядування в Україні. Наприклад, у Розділі IV Концепції Національної програми інформатизації зазначено, що Національна програма інформатизації спрямована на вирішення таких основних завдань:

- формування системи національних інформаційних ресурсів;
- створення загальнодержавних систем інформаційно-аналітичної підтримки діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- формування й підтримку ринку інформаційних продуктів і послуг тощо [11].

Власне, перше згадування терміна «електронне урядування» у вітчизняному законодавстві міститься в документах Уряду, а саме в розпорядженні Кабінету Міністрів України «Про затвердження Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів» від 5 травня 2003 р. № 259-р та в Доповіді Кабінету Міністрів України Верховній Раді України про стан та розвиток інформатизації в Україні за 2003 рік (одним з напрямів розвитку нормативно-правової бази сфери інформатизації в 2003 р. було визначено запровадження технологій електронного урядування).

Як вказується в Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів, останні є важливою складовою частиною стратегічних ресурсів держави, значення якої зростає з розвитком інформаційних технологій і їх використанням у всіх сферах суспільного життя. Ефективне державне управління національними ресурсами є важливою умовою забезпечення інформаційної безпеки держави та реалізації державної політики у сфері інформатизації [12].

На початку 2007 р. було прийнято Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки». Згодом розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2007 р. № 653-р було затверджено план заходів з виконання завдань, передбачених цим законом.

У Розділі III Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» вказується, що Національна політика розвитку інформаційного суспільства в Україні передбачає такі напрями:

1) *перехід до пріоритетного науково-технічного та інноваційного розвитку*, що потребує, зокрема, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у всі сфери життєдіяльності суспільства й держави; створення електронних інформаційних ресурсів, які повинні використовуватись в інформаційному обміні; впровадження механізмів надання органами державної влади та органами місцевого самоврядування юридичним і фізичним особам інформаційних послуг з використанням мережі Інтернет тощо;

2) *сприяння збільшенню різноманітності та кількості електронних послуг*, для чого необхідно також визначити статус і перелік обов'язкових електронних послуг, які по-

винні надаватись органами державної влади й органами місцевого самоврядування юридичним і фізичним особам, забезпечити реалізацію принципу «єдиного вікна»;

3) *забезпечення створення загальнодоступних електронних інформаційних ресурсів*, що має сприяти демократичним перетворенням у суспільстві шляхом забезпечення доступу населення до інформаційних ресурсів і систем надання інформаційних послуг органами державної влади та органами місцевого самоврядування із застосуванням Інтернету [13].

З метою впровадження в діяльність органів публічної адміністрації системи електронної взаємодії органів виконавчої влади в 2011–2012 рр. Кабінетом Міністрів України прийнято Розпорядження «Питання впровадження системи електронної взаємодії органів виконавчої влади» від 28 грудня 2011 р. № 1363-р та Постанову «Деякі питання електронної взаємодії органів виконавчої влади» від 18 липня 2012 р. № 670.

У 2012 р. Урядом України схвалено Концепцію створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, яка мала стати головною складовою частиною електронного урядування [14]. Пізніше, 11 липня 2013 р., розпорядженням Кабінету Міністрів України № 517-р було затверджено план заходів щодо її реалізації, а вже у 2016 р. – положення про зазначену систему.

15 травня 2013 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України № 386-р була схвалена Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні, розрахована до 2020 р. Електронне урядування визначається як один з основних напрямів її реалізації [10, с. 124]. Основними засадами розвитку електронного урядування, відповідно до Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки», Закону України «Про Національну програму інформатизації» та Концепції розвитку електронного урядування в Україні, у Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні вказано такі:

- удосконалення нормативно-правового забезпечення;
- розроблення та впровадження концептуальних засад інтегрованої системи «Електронний Уряд»;
- забезпечення ефективності та якості адміністративних послуг населенню й бізнесу, що надаються за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій;
- створення системи електронної взаємодії державних органів;
- створення Єдиного державного порталу адміністративних послуг для забезпечення надання органами виконавчої влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування адміністративних послуг громадянам та організаціям тощо [15].

У серпні 2013 р. схвалено Концепцію створення та функціонування автоматизованої системи «Єдине вікно подання електронної звітності» [16]. План заходів щодо її реалізації було затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2013 р. № 809-р. При цьому варто зазначити, що бюджетні кошти виділялись на її розбудову ще з 2011 р.

Сьогодні відбувається поступова реалізація положень (у тому числі щодо розвитку електронного урядування) Стратегії реформування державного управління України на 2016–2020 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474-р. Також необхідно вказати на важливість такого документа, як План пріоритетних дій Уряду на 2016 рік, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 травня 2016 р. № 418-р. Крім того, на стадії обговорення перебуває Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду на період до 2020 року, в якому в окремому підрозділі наведено заходи щодо подальшого розвитку електронного урядування в Україні [10, с. 124].

У країнах Європейського Союзу нормативно-правова база формування електронного уряду координується Європейською Комісією, яка приймає відповідні директиви та рішення. Зокрема, були прийняті Плани дій програми «Електронна Європа 2002», «Електронна Європа 2005» та Програма «2010 – європейське інформаційне суспільство для росту та зайнятості».

На основі аналізу систем е-урядування в різних країнах слід визначити сфери нормативно-правового регулювання, що їх забезпечують. Обов'язковою є наявність концепції або програми загальнодержавної стратегії створення та розвитку електронного урядування в країні на чітко визначений період. Така концепція приймається окремим законом, указом глави держави або урядом і включає:

- проблеми, на розв'язання яких вона спрямована;
- мету, принципи і завдання;
- очікувані результати від її реалізації;
- основні пріоритети і напрями формування електронного урядування;
- основні напрями та механізми реалізації завдань;
- засади управління реалізацією концепції та формуванням електронного урядування;
- оцінку соціально-економічної ефективності запровадження електронного урядування;
- необхідні ресурси та джерела фінансування тощо.

У деяких країнах приймається окремий закон про електронний уряд, наприклад у США (2002 р.) та в Республіці Австрія (2004 р.).

Велике значення має регулювання доступу до інформації. Для цього, як правило, приймаються окремі закони про доступ до інформації, свободу інформації, про повторне використання інформації державного сектора тощо.

Такий закон визначає порядок здійснення та права кожного на доступ до інформації, що перебуває у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації та інформації, що становить суспільний інтерес. При цьому забезпечується необмежене законне право для кожного члена суспільства звертатися з проханням надати доступ до інформації, що зберігається в структурах усього державного сектора. Основними нормами Закону є:

- право доступу до інформації, що зберігається в органах державної влади в межах здійснення ними публічних функцій, що забезпечують певні умови і секретність;
- наявність державних структур, що мають фактичні можливості та повноваження для забезпечення дотримання цього права;

– обов'язок органів державної влади прийняти план публікації інформації [2, с. 94]. Законами регулюються відносини, що пов'язані з запровадженням і вдосконаленням в органах державної влади систем електронного документування, електронного документообігу, електронних архівів на основі єдиних принципів і правил. Це може бути визначено в окремому законі про електронний документ та документообіг або в більш загальному законі. Обидва підходи мають певні переваги та недоліки.

На рівні урядових документів вирішуються питання відкритих стандартів форматів електронних документів, а також створення й експлуатації державних інформаційних систем, забезпечення їх технологічної і семантичної сумісності та встановлення вимог до інформаційної безпеки.

Велике значення надається забезпеченню використання електронного цифрового підпису (ЕЦП) у відносинах усіх суб'єктів електронної взаємодії в державі – фізичних та юридичних осіб, гармонізованого з державними та між-

народними правовими актами. Для цього приймається низка документів, включаючи закон та урядові регулюючі рішення. Не у всіх країнах це реалізовано, але експерти вважають важливою підготовку системи нормативних правових актів, що регламентують питання інформаційної взаємодії органів державної влади в процесі виконання закріплених за ними функцій. При цьому вирішуються питання ідентифікації учасників електронної взаємодії, діяльності уповноважених органів державної влади в електронному інформаційному обміні тощо [2, с. 94].

На сьогодні в Україні спостерігається низка проблем: відсутність єдиних стандартів та регламентів функціонування інформаційно-телекомунікаційних систем, а також державних інформаційних ресурсів, адаптованих до міжнародних; недосконалість нормативно-правової і методологічної бази, що не дає змоги органам державної влади та органам місцевого самоврядування, громадянам і суб'єктам господарювання функціонувати в умовах інформаційного суспільства; нерегульованість на законодавчому рівні питань надання адміністративних послуг і звернення громадян до органів державної влади та органів місцевого самоврядування через Інтернет; відсутність інтегрованої системи національних інформаційних ресурсів та інформаційної взаємодії органів державної влади й органів місцевого самоврядування; обмеженість доступу громадян та суб'єктів господарювання до інформаційних ресурсів органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Для розв'язання цих проблем необхідно здійснити комплекс організаційно-технологічних заходів, чітко розмежувати повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо реалізації політики в інформаційній сфері та здійснювати координацію їх діяльності на всіх рівнях [1, с. 139].

Дослідження нормативно-правової бази електронного документообігу, інформаційної взаємодії державних органів уможливило окреслення таких проблем, як відсутність:

- системного і комплексного підходу під час формування відповідної правової бази;
- оперативного ведення електронного урядування та недостатність координування;
- необхідність:
- внесення відповідних змін та доповнень до нормативно-правових актів, які не повністю узгоджені між собою;
- гармонізації законодавства України з міжнародними нормами і стандартами;
- нормативно-правового регулювання питання захисту інформації під час взаємодії державних органів через глобальну мережу Інтернет тощо.

Висновки. Електронне урядування в Україні планомірно розвивається відповідно до нормативно-правових установлень Президента України, парламенту та Кабінету Міністрів України. Проведений аналіз чинної нормативно-правової бази у сфері електронного урядування виявив низку проблемних питань і визначив необхідність її вдосконалення, насамперед у напрямі систематизації, конкретизації та деталізації, а також її розширення шляхом прийняття Закону України «Про електронне урядування». Для забезпечення ефективного регулювання внутрішнього електронного урядування в державних органах, інформаційної взаємодії державних органів необхідно розробити відповідні типові нормативно-правові акти. При цьому потрібно врахувати неминучий перехідний етап одночасного функціонування як документів з паперовими носіями, так і електронних документів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шуляк В. Система нормативно-правового забезпечення електронного урядування в Україні. Вісник Національної академії державного управління. 2015. № 3. С. 133–142.
2. Електронне урядування: підручник / авт. кол.: В.П. Горбулін, Н.В. Грицяк, А.І. Семенченко, О.В. Карпенко та ін.; за заг. ред. проф. Ю.В. Ковбасюка; наук. ред. проф. Н.В. Грицяк, проф. А.І. Семенченка. К.: НАДУ, 2014. 352 с.

3. Про схвалення концепції електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 груд. 2010 р. № 2250-р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2250>
4. Клімушкін П.С., Серенко А.О. Електронне урядування в інформаційному суспільстві: монографія. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2010. 312 с.
5. Єганов В.В. Проблеми та перспективи впровадження системи електронного урядування в Україні. URL: // www.kbuara.kharkov.ua
6. Дубов Д.В., Дубова С.В. Основи електронного урядування. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 176 с.
7. Коваль Р.А. Державне управління в інформаційному суспільстві: перспективи електронного урядування. Економіка та держава. 2008. № 4. С. 81–84.
8. Мишишин В.І., Жежнич П.І. Аналіз особливостей побудови систем електронного урядування в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». «Серія: Інформаційні системи та мережі». 2011. № 699. С. 164–175.
9. Міхровська М.С. Розвиток електронного урядування як пріоритетне завдання становлення публічної адміністрації в Україні. Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. «Серия: Юридические науки». 2012. Т. 25. № 1. С. 298–304.
10. Волох О. Генезис електронного урядування в Україні. Адміністративне право і процес. 2017. № 2. С. 121–125.
11. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 4 лютого 1998 р. № 75/98-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/75/98-вр>
12. Про затвердження Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 травня 2003 р. № 259-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/259-2003-р>
13. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки: Закон України від 9 січня 2007 р. № 537-V. Відомості Верховної Ради України. 2007. № 12. Ст. 102.
14. Про схвалення Концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2012 р. № 634-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/634-2012-р>
15. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-р>
16. Про схвалення Концепції створення та функціонування автоматизованої системи «Єдине вікно подання електронної звітності»: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 серпня 2013 р. № 587-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/587-2013-р>

УДК 342.95

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ЛІЦЕНЗІЙ СУБ'ЄКТАМ ЗДІЙСНЕННЯ ПРИВАТНОЇ ОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЧАСТИНІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ВИМОГ

FEATURES OF PROVIDING LICENSES TO SUBJECTS OF THE IMPLEMENTATION OF PRIVATE SECURITY ACTIVITY IN THE PART OF SUPPLY OF QUALIFICATION REQUIREMENTS

Єліссєва М.В., аспірант
кафедри адміністративного і кримінального права

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Статтю присвячено дослідженню особливостей надання ліцензій суб'єктам здійснення приватної охоронної діяльності. На основі аналізу наукових джерел, чинних нормативно-правових актів та правозастосовної практики визначено кваліфікаційні вимоги, що висуваються суб'єктом здійснення державного контролю до приватних охоронних структур, а також пропонуються заходи щодо вдосконалення зазначеного аспекту ліцензування.

Здійснюється дослідження адміністративно-правового регулювання охоронної діяльності для подальшого адаптування нових форм діяльності до законодавства України. У статті проводиться теоретичне дослідження законодавства закордонних країн відносно діяльності приватних охоронних структур у сфері захисту громадян і власності.

Ключові слова: ліцензування, охоронна діяльність, кваліфікаційні вимоги, державний контроль, державна реєстрація.

Статья посвящена исследованию особенностей предоставления лицензий субъектам осуществления частной охранной деятельности. На основе анализа научных источников, действующих нормативно-правовых актов и правоприменительной практики определены квалификационные требования, предъявляемые субъектом государственного контроля к частным охранным структурам, а также предлагаются меры по усовершенствованию указанного аспекта лицензирования.

Осуществляется исследование административно-правового регулирования охранной деятельности с целью дальнейшего адаптирования новых форм деятельности к законодательству Украины. В статье проводится теоретическое исследование законодательства зарубежных стран касательно деятельности частных охранных структур в сфере защиты граждан и собственности.

Ключевые слова: лицензирование, охранная деятельность, квалификационные требования, государственный контроль, государственная регистрация.

Scientific article is devoted to the need to study the administrative and legal regulation of security activities abroad to further adapt to new forms of the laws of Ukraine. In the article theoretical research of legislation of foreign countries is conducted in relation to activity of private guard structures in the field of defense of citizens and property.

The features of activity of private guard structures of foreign countries in relation to providing of safety of physical persons and guard of right of ownership and possibility of adaptation of them are examined in the legislation of Ukraine.

The purpose of this article is determination of features of activity of private guard structures of foreign countries in relation to providing safety of physical persons and guard right of ownership.

It is proved that lack is developed on a scientific level for administrative and legal regulation of security activity in Ukraine, unsettled many factors participating authorities in government regulation safety of individuals and the protection of property rights, lack of coordination regulation, availability of controversial issues in the field of security activity raises a number of problems whose solution requires finding ways to improve